

Czasopismo Biblioteki Publicznej
w Dzielnicy Mokotów Miasta st. Warszawy

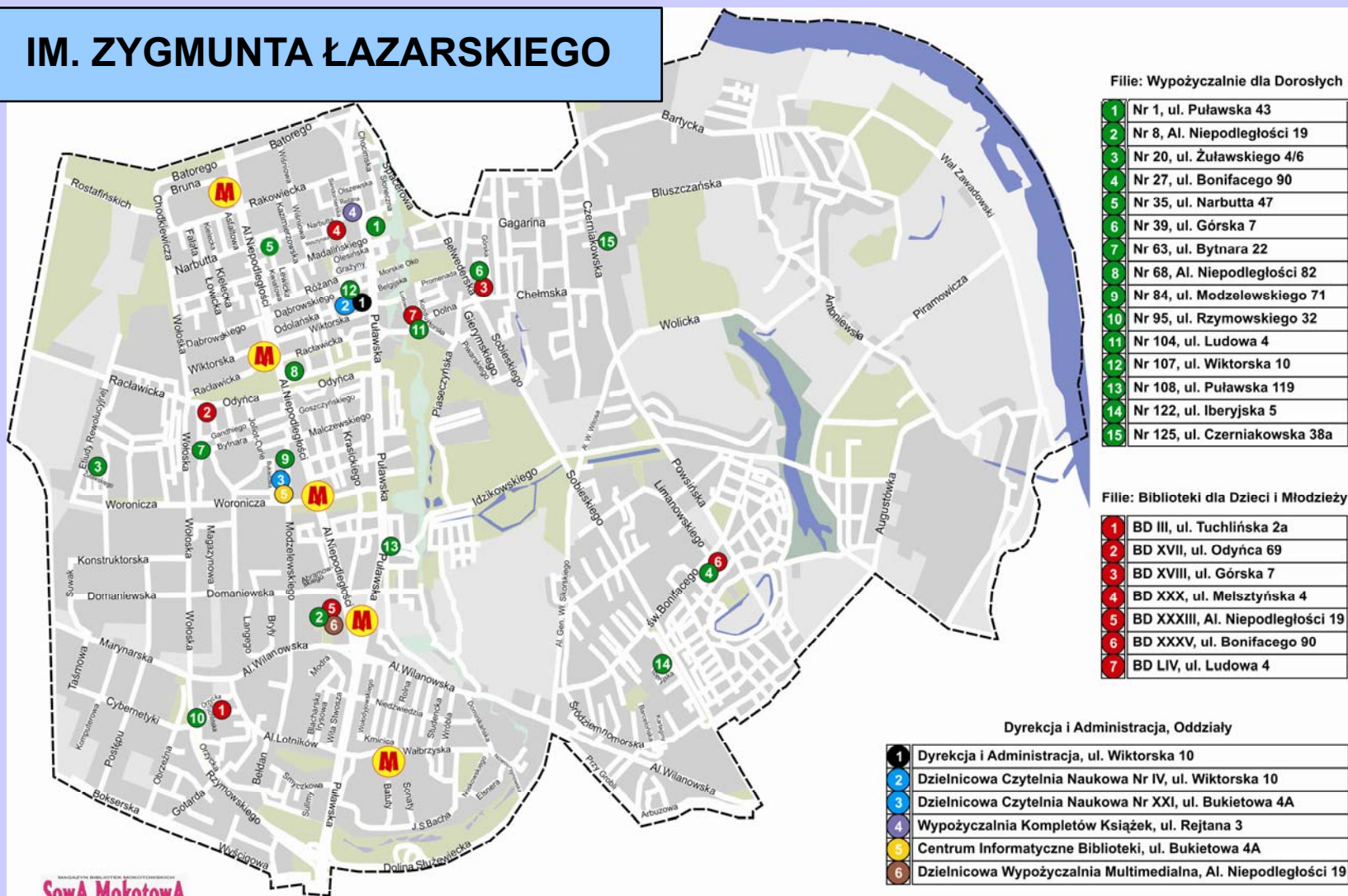
MOKOTÓW

Mokotów jest jedną z 18 dzielnic Warszawy.
Zajmuje powierzchnię 3542 ha (35,4 km²).
Liczy ponad 225 tys. mieszkańców.

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W DZIELNICY MOKOTÓW

IM. ZYGMUNTA ŁAZARSKIEGO

Sowa Mokotowa

Mapa „Biblioteki Publiczne w Dzielnicy Mokotów” została wykonana w Urzędzie Dzielnicy Mokotów we współpracy z Biblioteką Publiczną im. Zygmunta Łazarskiego.

Redakcja Magazynu Bibliotek Mokotowskich „Sowa Mokotowa” dziękuje pracownikom Urzędu Dzielnicy Mokotów za pracę włożoną w przygotowanie niniejszej mapy. Kontakt do redakcji: mbm@bpmok.waw.pl

mbm@bpmok.waw.pl

Magazyn Bibliotek Mokotowskich
Sowa Mokotowa
mbm@bpmok.waw.pl

ZYGMUNT ŁAZARSKI - BIBLIOFIL I WYDAWCA

Zygmunt ŁazarSKI urodził się w Warszawie ok. 1865 r. jako syn Władysława (ur. 1852), wybitnego drukarza i bibliofila, pochodzącego z Tarnowa, oraz Julii z Niemyskich (ur. 1869). W 1898 r. ojciec jego nabył od Banku Polskiego drukarnię przy ul. Daniłowiczowskiej 4/6, w której w latach 1747-95 mieściła się pierwsza biblioteka publiczna.

Słynna kamienica „Pod Królami” przy ul. Daniłowiczowskiej, mieszcząca „Tłocznię Władysława Łazarzkiego”.
Fot. ze zbiorów Tadeusza Wł. Świątka (1910).

Nabył przez siebie drukarnię nadając nazwę „Tłocznia Wł. Łazarzkiego”.

Hotel „METROPOL” przy ul. Marszałkowskiej 114, w którego oficynie znajdowała się „Tłocznia Wł. Łazarzkiego”.
Fot. ze zbiorów Tadeusza Wł. Świątka (1914).

Po ukończeniu gimnazjum, w czerwcu 1904 r., Zygmunt ŁazarSKI udał się na studia do Francji, na paryskiej Sorbo-

nie. Jednak w następnym roku – 1905 – kiedy strajk powszechny trwający od 27.01-3.02 – sparaliżował pracę drukarni ojca, już w marcu znalazł się w Warszawie. Razem przenieśli ją do oficyny hotelu „Metropol”, na ul. Marszałkowską 114, a w maju 1905 r. dokonali rozruchu owej drukarni, która w nowym miejscu występowała również pod pojęciem „Tłocznia”.

Wybuch rewolucji 1905 r. zatrzymał Z. Łazarzkiego w Warszawie i nie pozwolił mu na powrót do Paryża w celu kontynuacji studiów. Wstąpiwszy w szeregi Związku Filaretów włączył się w nurt pracy konspiracyjnej, drukując ulotki i tzw. bibule, przygotowywał się do przejęcia ojcowskiego zakładu. Na początku 1908 r. wyjechał do Wiednia w celu odbycia praktyki w tamtejszych drukarniach. Po powrocie do Warszawy – w 1912 r. – razem z ojcem, rozpoczął druk (ponosząc koszty wydania) pierwszego pisma

artystyczno-fachowego „Grafika”. Wtedy też przejął ojcowską firmę, zachowawszy jej nazwę opatrzoną jego imieniem.

Wybuch I wojny i wprowadzenie związanej z nią cenzury ograniczyły działalność kierowanego przez Łazarzkiego zakładu. W tym czasie dotarła do niego tragiczna wiadomość, iż 13.05.1915 r. na froncie austriackim zginął jego stryj (brat ojca), wybitny fotografik-amator Bolesław Fr. ŁazarSKI (ur. 1865), nauczyciel matematyki i filizyki tarnowskich gimnazjów, miłośnik i propagator Tatr, działacz Związku

Demokratycznego. Rekwizycja masyżyn dokonana przez wojska rosyjskie całkowicie uniemożliwiła pracę „Tłocznia”, wznowiona dopiero po odzyskaniu niepodległości. Wówczas, w gruncie zmodernizowanym zakładzie, zatrudnieni zostali wysokiej klasy fachowcy, m.in. M. Drabczyński – na stanowisku kierownika technicznego i A. Półtawski – w charakterze kierownika artystycznego.

Wybór Zygmunta Łazarzkiego na stanowisko prezesa Towarzystwa Bibliofilów Polskich w 1920 r., na odbywającym się w Krakowie pierwszym zjeździe tej organizacji, otworzył przed nim szersze perspektywy działania. Jego firma, dzięki podpisaniu umów z największymi wydawnictwami w stolicy, takimi jak: „M. Arct”, Gebethner i Wolff, „Wende i Spółka”, oraz zainteresowanymi wydawaniem książek

organizacjami, m.in.: Kasą im. J. Mianowskiego, Instytutem Heraldycznym, Towarzystwami: Bibliofilów Polskich, Miłośników Historii i Naukowym, zyskała stałe zamówienia. Dzięki czemu już z końcem 1920 „Tłocznia Wł. Łazarzkiego” mogła się poszczycić 305 egz. luksusowo wykonanych w wydanych książek, wykonanych na przestrzeni od 1899-1920 r.

Dwa lata później (1922) Z. ŁazarSKI uczestniczył w przygotowaniu wystawy zatytułowanej „Pięć wieków drukarstwa polskiego”, którą urządzono w kamienicy Baryczkowskiej na Rynku St. Miasta w Warszawie. W tym też roku wydał własnym sumptem 10 tomów Biblioteki Zawodowej. Od 1923 r. jego oficyna zaczęła zdobywać nagrody na międzynarodowych wystawach książki, m.in.: w Zamoczu, Florencji, Brukseli, Paryżu, Lipsku, Poznaniu i Lwowie.

W 1924 r. ŁazarSKI zakupił zaniedbany

Przykłady prac pochodzących z „Tłocznia Wł. Łazarzkiego”:
J. Chrzyszczewska i J. Warmkówna „Z biegiem Wisły”, E. Zmijewska „Sikauri”, wyd. w latach 1910-1912
Fot. ze zbiorów Tadeusza Wł. Świątka (1910/12)
oraz M. Reid „Pobyt w pustyni”, wyd. nakładem „Gebethnera i Wolffa”.
Fot. ze zbiorów T. Wł. Świątka (1925).

pałacyk zw. „Kasztelanką” przy ul. Bednarskiej (na Solcu) i przekazał go aktem notarialnym państwu na Muzeum Polskiej Książki. W następnym roku został powołany do Naczelnej Rady Bibliofilskiej w Warszawie oraz w szeregu Towarzystwa Miłośników Eklibrisu. Nie ustając w działaniu zorganizował Zakłady Mechaniczne dla Przemysłu Graficznego, których został pierwszym prezesem. W tym okresie podjął również budowę własnych, nowoczesnych zakładów drukarskich na Mokotowie, u zbiegu ulic Sandomierskiej i Reytana. Dwa lata później – w 1926 r. – ożenił się z Hanną van Dyck (ur. 1887), śpiewaczką pochodzącą z angielskiej rodziny osiadłej w Polsce. W 1928 r. przeprowadził się do własnego domu przy ul. Rakowieckiej 53. Znalazło się tu miejsce na pomieszczenie znacznej już kolekcji starodruków, mebli i obrazów.

Na zjazdach i kongresach dotyczących książki walczył o zabezpieczenie praw autorskich, zarówno samych autorów tekstów, jak i ilustratorów, oraz edytorów i bibliofilów, jako zbieraczy unikatowych egzemplarzy. Widział konieczność zaistnienia książki nie tylko w księgarni, czy bibliotece, ale również w muzeum. Uważał, że tylko czytana i oglądana książka żyje, emanuje wiedzą i działa na wyobraźnię zarówno dzieci jak i dorosłych.

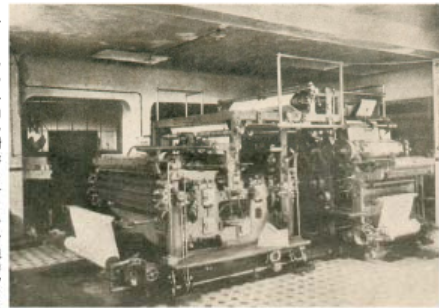
Niespodziewanie w 1934 r. bankrutuje. Po sprzedaży „Tłocznia” przy ul. Sandomierskiej oraz domu mieszkalnego (który miał ponoc nabyć Jan Kiepusza), wyjeżdża z żoną do Lwowa. Tam podejmuje współpracę z drukarnią Związkowych Wydawnictw Graficznych. W przededniu wybuchu II Wojny Światowej wraca do Warszawy, gdzie dotyka go śmierć matki. Aresztowany w 1941 r. przez okupanta, osadzony został na Pawiaku, skąd

wysłano go do obozu w Oświęcimiu – tam w 1943 r. ginie w niewyjaśnionych okolicznościach. Rok później, umiera w Warszawie jego ojciec, a żona w 1952 r. w Krakowie. I to chyba wszystko, co w wielkim skrócie wypada powiedzieć o patronie

Oboz koncentracyjny w Oświęcimiu, gdzie w 1943 r. Z. ŁazarSKI zginął.
Fot. ze zbiorów Tadeusza Wł. Świątka (1945).

mokotowskich bibliotek, który książkę oddał swoje życie.

Fragment drukarni „Tłocznia Wł. Łazarzkiego” przy ul. Sandomierskiej na Mokotowie.
Fot. ze zbiorów Tadeusza Wł. Świątka (1930).

Tadeusz Władysław Świątka
[pisarz i publicysta]

PATRON BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W DZIELNICY MOKOTÓW

Biblioteka Publiczna w Dzielnicy Mokotów m. st. Warszawy, Dyrekcja: ul. Wiktorska 10, 02-587 Warszawa, <http://www.bpmok.waw.pl>

MAGAZYN BIBLIOTEK MOKOTOWSKICH

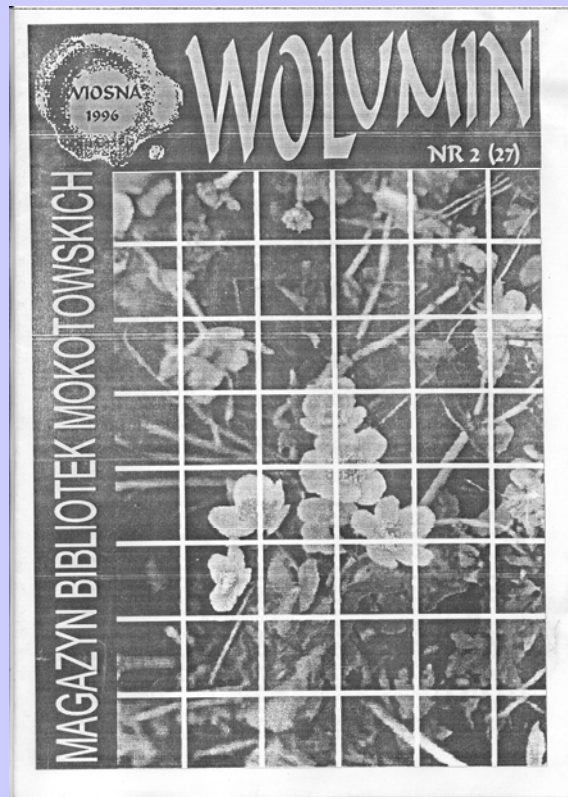
- od 1992 r. do 1998 r.

1992

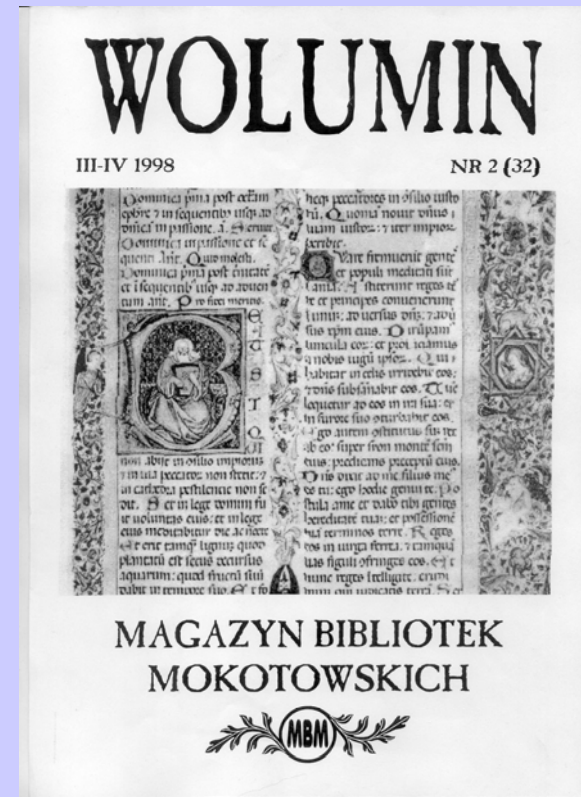
NR 1

1996

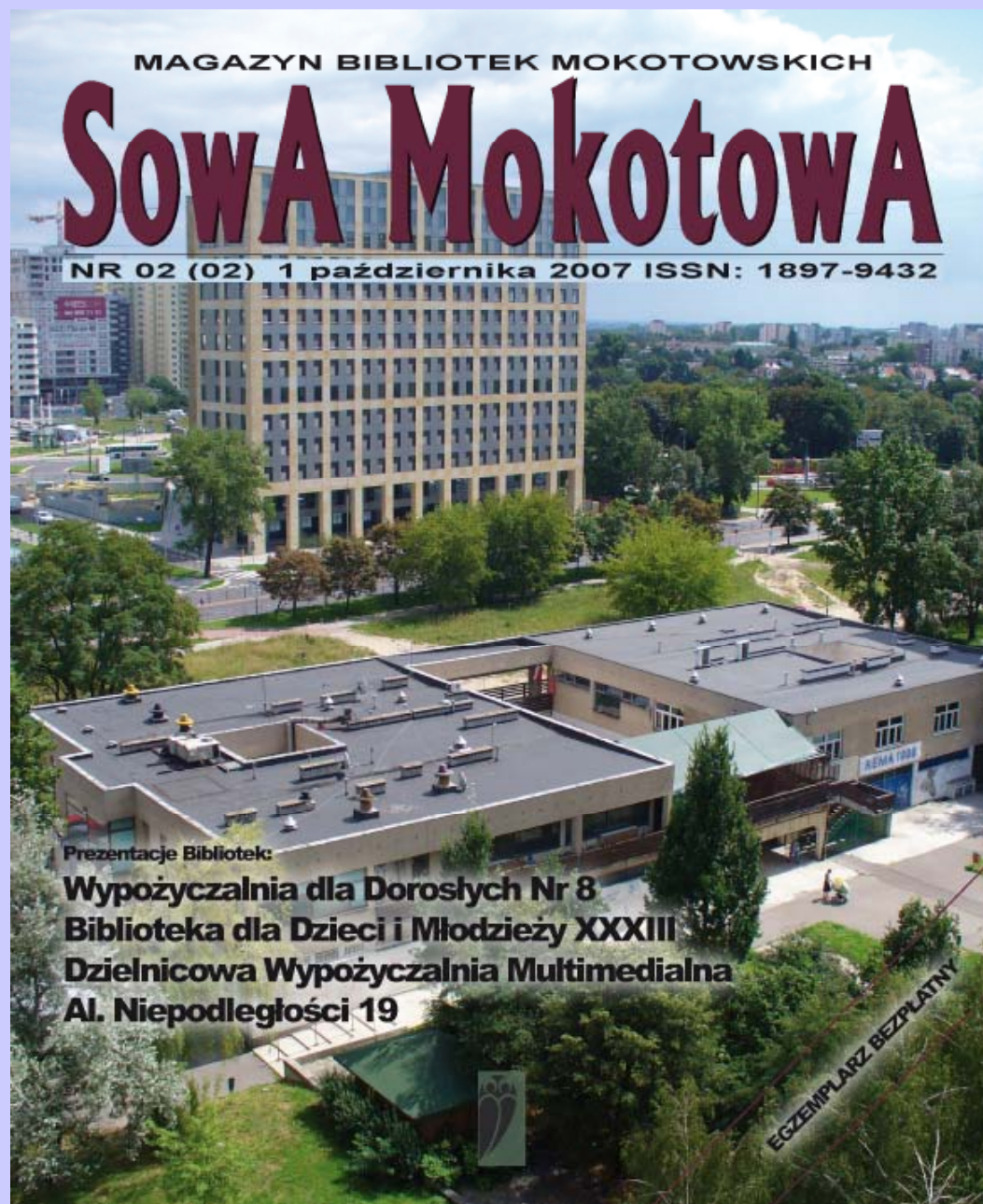
NR 2 (27)

1998

NR 2 (32)

mbm@bpmok.waw.pl

mbm@bpmok.waw.pl

Biblioteka od kuchni

Mateusz - rewolucje

Z wizytą

W Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu

Mokotowskie prezentacje

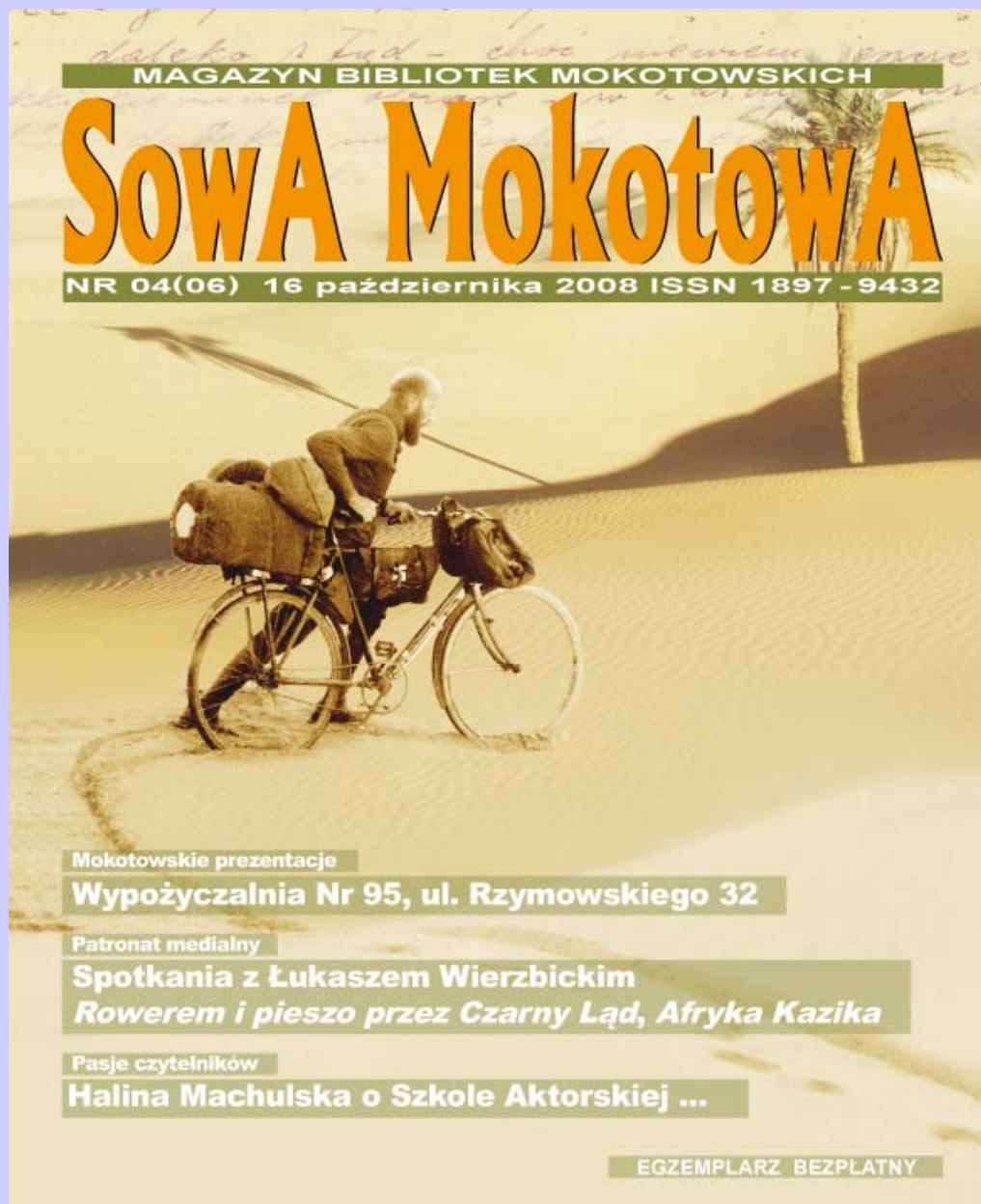
**Wypożyczalnia Kompletów Książek
- książki dla punktów bibliotecznych**

Pasje bibliotekarzy

Obecność Aniołów

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MAGAZYN BIBLIOTEK MOKOTOWSKICH

SOWA Mokotowa

NR 01(07) 11 lutego 2009 ISSN 1897-9432

Mokotowskie prezentacje

**Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży Nr 39
i Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży XVIII, ul. Górską 7**

Z wizytą

w Bibliotece Polskiej Akademii Nauk w Kórniku

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MAGAZYN BIBLIOTEK MOKOTOWSKICH

SOWA MOKOTOWA

NR 02(08) 03 maja 2009 ISSN 1897 - 9432

1 BD III
2 BD XVII
3 BD XVIII
4 BD XXX
5 BD XXXIII
6 BD XXXV
7 BD LIV

DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

1 Nr 1
2 Nr 8
3 Nr 20
4 Nr 27
5 Nr 35
6 Nr 39
7 Nr 63
8 Nr 68
9 Nr 84
10 Nr 95
11 Nr 104
12 Nr 107
13 Nr 108
14 Nr 122
15 Nr 125

WYPOŻYCZALNIE DLA DOROSŁYCH I MŁODZIEŻY

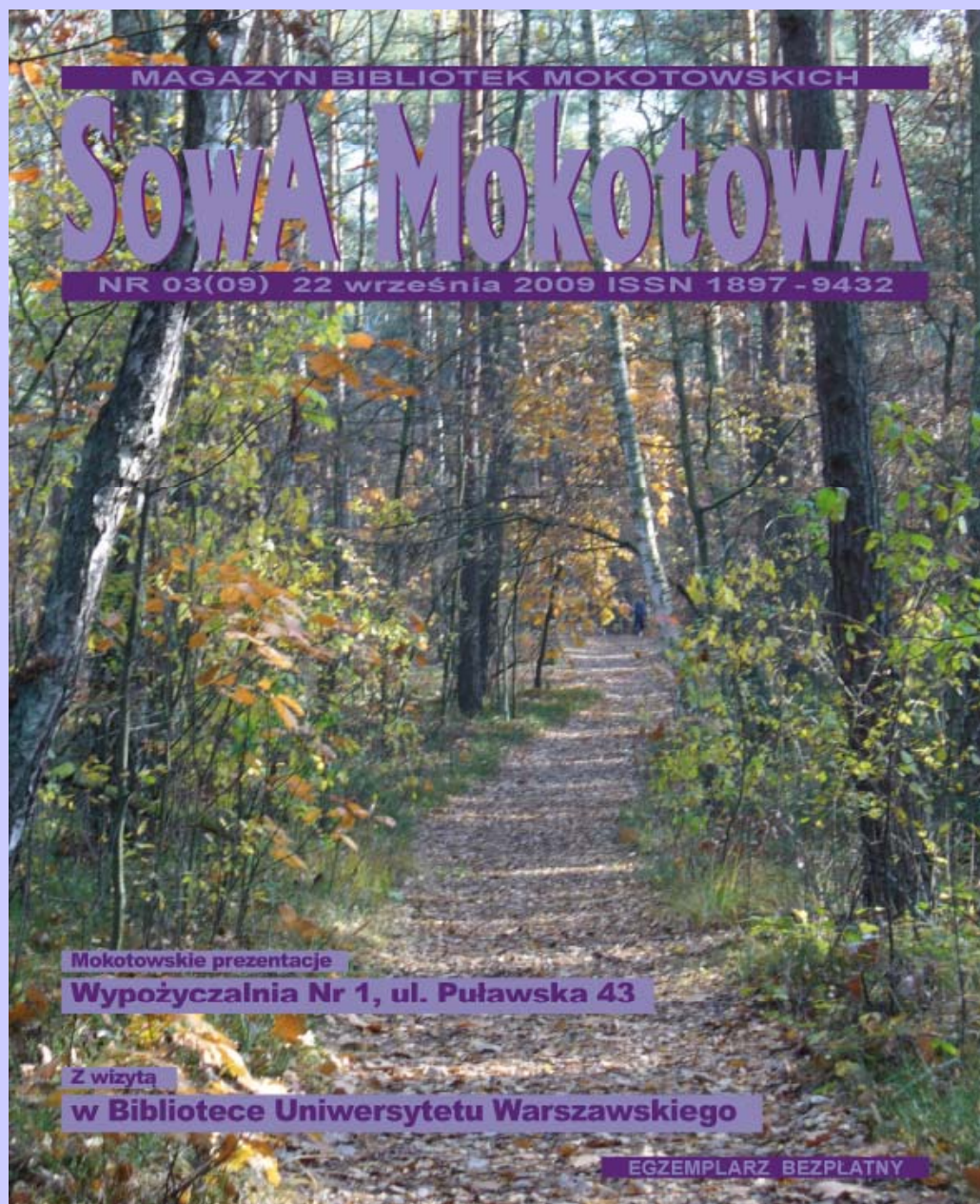
1 DYREKCJA
2 CZYTELNI NUKOWE
3 CN Nr IV
4 CN Nr XXI
5 CENTRUM INFORMACYCZNE BIBLIOTEKI
6 CIB
7 WYPOŻYCZALNIA KOMPLETÓW KSIĄZEK
8 WKK
9 DZIELNICOWA WYPOŻYCZALNIA MULTIMEDIALNA
10 DIM

Mokotowskie prezentacje

Czytelnia Naukowa Nr XXI, ul. Bukietowa 4a

Z wizytą w Bibliotece Miejskiej w Grudziądzu

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

mbm@bpmok.waw.pl

Sowa Mokotowa

Nocą Sowa Mokotowa
na księżycu patrzy rogal
w siatce srebrnych gwiazd
zjadłaby go na śniadanie
ale rano już nie może
wtedy idzie spać.

Maria Tulimowska
(czytelniczka MBM)

